

*Вишнівський Р. Й.,**кандидат педагогічних наук, доцент,**доцент кафедри практики англійської мови**Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка**Ступницька Г. І.,**кандидат філологічних наук,**старший викладач кафедри практики англійської мови**Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*

АНГЛІЙСЬКІ ЕВФЕМІЗМИ ЯК ЗАСІБ МАНІПУЛЯЦІЇ (НА МАТЕРІАЛІ БРИТАНСЬКОГО ІНТЕРНЕТ-ВИДАННЯ «THE GUARDIAN»)

Анотація. У статті на матеріалі британського інтернет-видання «The Guardian» проаналізовано особливості вживання евфемізмів як засобу маніпуляції.

Установлено, що активне використання евфемізмів зумовлено передовсім позамовними чинниками: бажанням привернути увагу читача; уникати комунікативних конфліктів; замаскувати, приховати неприємну правду; відволікти увагу від негативних подій, фактів, явищ, процесів; редакційною політикою видання; суб'єктивною думкою автора; намаганням нав'язати читачеві власну точку зору, створити певний стилістичний ефект; а також пом'якшити негативні асоціації; спотворювати, викривляти факти; вводити в оману, створити фальшиву дійсність, цілеспрямовано впливати на громадську думку, керувати поведінкою реципієнта тощо.

Наголошено, що маніпулятивний ефект при використанні евфемістичної лексики досягається завдяки тому, що 1) евфемізми приховують справжню сутність певних подій чи явищ; 2) читачеві не завжди вдається виокремити евфемізми з контексту та осмислити їх; 3) іноді важко розпізнати евфемізм та ідентифікувати лексику, яка ховається за ним; 4) далеко не всі читачі знайомі із цим лінгвістичним явищем, а тому не можуть зрозуміти маніпулятивну мету використання евфемізму.

Виокремлено найбільш поширені способи маніпуляції: заміна слова чи виразу з негативною конотацією на більш нейтральне чи з позитивним значенням; поєднання протилежних за змістом частин словосполучення; негативна префіксація (додавання префіксу з негативним значенням до іменника, прикметника, дієслова).

Наведено приклади евфемізмів, які стосуються політичної («concerns», «challenges», «categorical inaccuracy», «fake news», «to lack openness», «to be less than candid», «to be economical with the truth» тощо), економічної («negative economic growth», «negative contribution», «economically inactive», «exchange rate adjustment», «currency adjustment», «guest workers», «labour reserves», «tax optimization», «downsizing» тощо) та військової («conflict», «operation», «campaign», «military actions», «the clashes», «hostilities», «lethal aid», «limited air strike», «air support», «forbidden techniques», «interrogation techniques», «to redraw borders» тощо) сфер.

Ключові слова: евфемізми, англійська мова, мотиви, чинники, сфери вживання евфемізмів, способи маніпуляції, британське інтернет-видання «The Guardian».

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями.

В умовах глобалізації світового інформаційного простору, значної ролі і популярності інтернет-видань, де відсутні суворі вимоги до викладу матеріалу, а журналісти прагнуть не лише якомога привабливіше подати інформацію, привернути увагу читача за допомогою різноманітних мовних засобів, а й нерідко намагаються уникати комунікативних конфліктів, замаскувати, приховати неприємну правду, відволікти увагу від негативних подій, фактів, явищ, процесів, що можуть викликати негативні емоції, небажаний суспільний ефект, негативну реакцію масового адресата тощо, зростає інтерес до вивчення проблем масової комунікації, масового мовного впливу, центром багатьох наукових досліджень стає, зокрема, мова електронних засобів масової інформації.

У цьому контексті вивчення явища евфемії у медійному тексті не може залишатися у фокусі уваги як українських, так і зарубіжних дослідників. Адже евфемізми – невід'ємна універсальна складова процесу комунікації, один із основних засобів безконфліктного та успішного спілкування.

Актуальність окресленої теми зумовлена також відсутністю єдиного серед дослідників підходу до визначення самого поняття «евфемізм», різноманітністю класифікацій, лексико-граматичних форм евфемізмів, їхньою емоційною нейтральністю та стилістичною забарвленістю, зростаючою роллю маніпулятивного аспекту евфемізмів, їхнім активним використанням у мові інтернет-ЗМІ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Упродовж останніх років значно зріс інтерес до вивчення явища евфемії у сучасній англійській мові, про що свідчать захищені дисертації, опубліковані монографії та наукові статті. Так, Л.В. Артюшкіна досліджує семантичний аспект евфемістичної лексики у сучасній англійській мові [1]; явище евфемії та дисфемії в газетному тексті – об'єкт дослідницької уваги Т.В. Бойко [2]; на матеріалі бульварної жіночої прози ХХ – ХХІ ст. О.І. Манютіна комплексно розглядає лексико-семантичні та функціональні особливості евфемізмів у сучасній англійській мові [3]; семантичні та функціонально-прагматичні характеристики евфемізмів в англійській мові розкрито у дисертації В.Б. Великороди [4]; на матеріалі англомовного ділового дискурсу Н.М. Потапова

широко висвітлює евфемізми у мові та мовленні [5]; семантиці англійських евфемізмів присвячена дисертація О.О. Уварової [6]. У ній авторка аналізує сучасні погляди на евфемію, вивчає причини та сфери вживання евфемізмів в англійській мові, розкриває способи лексикографічного відображення евфемізмів у словниковій практиці останніх десятиліть.

Різноманітним аспектам дослідження англійських евфемізмів присвячено чимало публікацій. Зокрема, функціонування евфемізмів в англійському мас-медійному дискурсі розглядають О.В. Бабенко, Ю.М. Бумар [7]; на проблемі дисфемії в сучасній англійській пресі акцентує увагу Р. Гнатківська [8]; про лінгвальні засоби утворення евфемізмів йдеться у публікації Є.В. Корнеласової [9]; комунікативно-прагматичні особливості евфемізмів у англійських ЗМІ – об'єкт дослідницької уваги І.К. Сніховської [10]; на особливостях функціонування евфемізмів та сленгізмів у сучасному англійському дискурсі зосереджують увагу О.С. Герус, А.В. Кулик [11]; Е. Коляда, А. Кондрук аналізують евфемізми як засіб маніпуляції у політичному дискурсі [12]; на матеріалі промов Барака Обами Н.В. Таценко вивчає семантичні та прагматичні аспекти евфемії у англійському політичному дискурсі [13]; В. Естерман розглядає перекладознавчий аспект відтворення евфемізмів в англійському політичному дискурсі [14]; на матеріалі української й англійської мов М. Маковець досліджує евфемізми на тему «смерть» [15]; структурно-семантичні особливості евфемізмів та способи їх перекладу з мови оригіналу розкриває М.М. Назаренко [16]; дисфемізми та евфемізми як лексичні засоби англійських періодичних видань досліджує О.В. Садовець [17]; на матеріалі промов Девіда Камерона і Терези Мей Ю. Швечкова аналізує особливості перекладу політичних евфемізмів з урахуванням гендерної належності [18]. Окремі аспекти окресленої проблеми досліджують К. Беррідж [19], Я.І. Морозова [20], О. Шемшуренко, Л. Шафігуліна [21] та ін. Проте питання маніпулятивних можливостей евфемізмів у мові інтернет-ЗМІ потребує детального та всебічного вивчення.

Мета статті – на матеріалі британського інтернет-видання «*The Guardian*» проаналізувати особливості використання англійських евфемізмів як засобу маніпуляції.

Виклад основного матеріалу. Як в українських, так і в зарубіжних наукових джерелах існують різні підходи до визначення «евфемізму». У даній розвідці ми розглядаємо це поняття у широкому сенсі, що охоплює всі важливі аспекти аналізованого сегменту лексики. Під евфемізмами ми розуміємо будь-які емоційно нейтральні слова чи вирази, які вживаються замість грубих, неввічливих, нетактовних, небажаних, непристойних, заборонених, аморальних, на думку мовця або з точки зору суспільної моралі, слів чи виразів і покликані пом'якшити, завуалювати, сховати, усунути, уникнути комунікативних конфліктів, негативних емоцій, асоціацій, реакцій тощо.

Аналіз джерельної бази дає підстави стверджувати, що у мові британських інтернет-ЗМІ евфемізація медійного тексту передовсім продиктована позамовними чинниками, як от: політичними настроями в суспільстві, важливістю та серйозністю інформації, що міститься у конкретній публікації, редакційною політикою видання, суб'єктивною думкою автора, намаганням нав'язати читачеві власну точку зору, створенням певного стилістичного ефекту тощо. Основні чинники, завдяки яким вдається досягти маніпулятивного ефекту при використанні евфемістичної лексики, такі: 1) евфемізми приховують справжню

сутність певних подій чи явищ; 2) читачеві не завжди вдається виокремити евфемізми з контексту та осмислити їх, дати критичну оцінку, позаяк розмаїття інформації ускладнює орієнтацію в мовному матеріалі; 3) іноді важко розпізнати евфемізм та ідентифікувати лексику, яка ховається за ним; 4) далеко не всі читачі знайомі із цим лінгвістичним явищем, а тому не можуть зрозуміти маніпулятивну мету використання евфемізму.

Одним із способів евфемізації, який журналісти активно використовують у медійних текстах, – негативна префіксація – додавання префіксу з негативним значенням до іменника, прикметника, дієслова («*undernourishment*», «*malnutrition*», «*undernutrition*» замість «*hunger*», «*starvation*»; «*economically inactive*» замість «*unemployed*»; «*underachiever*» замість «*jobless*»; «*mistreatment*», замість «*torture*», «*violence*»; «*to misspeak*» замість «*to lie*»; «*unconvincing*» замість «*suspicious*» тощо). Наприклад: «Climate change driving up *malnutrition* rates in Pacific» (12.09.2018); «The food system now ... is also directly affecting *undernutrition*» (16.12.2019); «Today's jobs report shows that there are around 460,000 more people '*economically inactive*' than before the pandemic» (17.05.2022); «Just embrace the lazy *underachiever* you really are» (03.01.2014); «Jeff is an *underachiever*, a computer science graduate who takes medication for depression and anxiety» (14.04.2021); «Afghan car blaze deaths prompt fury over *mistreatment* of refugees in Iran» (08.06.2020); «The president appeared *to misspeak* at a town hall where he also claimed ...» (16.09.2020); «Why corporate America makes an *unconvincing* ally against racism» (27.06.2020). Незважаючи на те, що в даних евфемізмах все ж таки присутні негативні конотації, ступінь їх інтенсивності значно нижчий порівняно з вихідною номінацією.

Ще один спосіб маніпуляції – поєднання протилежних за змістом частин словосполучення, за рахунок чого створюється евфемістичний ефект («*negative economic growth*» замість «*crisis*»; «*negative contribution*» замість «*sale at a loss*» тощо). Наприклад: «The monthly figure for March GDP *growth* was *negative*» (12.05.2022); «... to push the economy into *negative growth* across the quarter» (12.08.2020); «If we are to reduce the risks and our *negative contribution* as an industry to climate change and the environment» (25.08.2005). За допомогою цього синтаксичного способу хоч і подають правдиву інформацію, але так, щоб у читача склалося враження, що тимчасові негативні явища в економіці жодним чином не перешкоджають загалом позитивним змінам.

Прикметно, що іноді використання евфемістичної лексики не лише допомагає приховати правду, пом'якшити негативні асоціації, спотворювати, викривляти факти, але й має певну стилістичну забарвленість, створює комічний ефект, слугує засобом гумору, іронії, навіть сарказму. Так, замість «*a lie*» (неправда), «*to lie*» (говорити неправду) вживають «*manufactured news*», «*to contain something*», «*to prevaricate*», «*to stretch the truth*», «*to withhold information*», «*to lack openness*», «*to be less than candid*», «*to be economical with the truth*» тощо. Наприклад: «The longer Conservative MPs *prevaricate* about removing him, the more they become complicit in this scandal» (23.01.2022); «*Stretching the truth*? You'll get more than the rack» (26.01.2002); «UK asbestos maker *withheld information* on material's risks, court papers show» (20.03.2022); «Conservatives are *economical with the truth* over UK debt» (10.06.2019); «Foreign secretary is accused of *lacking openness* over troop deployment and faces call

for Commons statement» (13.04.2016); «Philip Hammond *'less than candid'* over plan for UK troops in Libya» (13.04.2016). У цих прикладах вжиті евфемізми дозволяють ефективніше залучити увагу, емоції реципієнта, що робить розповідь цікавішою. Пом'якшення прямої номінації в даному випадку не є основною метою використання евфемізмів, вони радше підвищують інтерес до викладеного, надають пікантності розповіді, у жартиливий спосіб викликають інтерес у читача.

Аналіз джерельної бази показав, що евфемізми найчастіше використовують у сфері політики та економіки. Існує низка загальноживаних слів та виразів із нейтральною або позитивною семантикою для позначення різного роду негативних фактів, явищ, процесів. Так, замість «*economic crisis*» нерідко вживають «*challenging times*», «*uncertain times*», «*difficult time*», «*recession*», «*economic downturn*» тощо; замість «*problems*» – «*concerns*», «*nuisance*», «*challenges*» тощо. Наприклад: «NatWest warns of *challenging times* ahead despite return to profit» (30.10.2020); «Ukraine crisis: Putin accuses US of ignoring Russian security concerns» (01.02.2022); «Climate change is our greatest health *challenge* – we must act to protect future generations» (07.04.2022). Варто підкреслити, що вживання евфемістичних висловлювань у цих випадках продиктоване, здебільшого, не бажанням приховати правду, а так званою політкоректністю, прагненням уникнути комунікативного конфлікту, негативних емоцій, осуду тощо. Як слушно зауважує О.Ф. Іванова, політична коректність – це радше стратегія, евфемізми ж – тактика, тактичні прийоми, з допомогою яких або дотримується, або порушується баланс взаємодії між окремими особами, групами, співтовариствами. Крім того, політична коректність – не тільки чи не так мовне, як культурне явище. І це не дивно, оскільки всі зміни у власне культурній сфері відображаються у мові, а мовні зміни, у свою чергу, беруть активну участь у культурних процесах та впливають на них. Мова є головною знаковою реалією культури, а мовна картина світу відбиває світогляд носіїв мови [22, с. 41 – 67].

Зауважимо, що не всі дослідники явища евфемії зараховують до евфемізмів політичну лексику, за допомогою якої свідомо спотворюється дійсність. Приміром, В.П. Москвін розмежує евфемію та дезінформацію, вважаючи, що вони протиставлені функціонально (за комунікативною метою). Мета евфемії – пом'якшення виразу, мета дезінформації – брехня, обман, спотворення істини [23, с. 61]. Існує й інша точка зору, згідно з якою під політичними евфемізмами розуміють слова і висловлювання, що вживаються в мові політики замість небажаних слів і виразів з метою приховати, пом'якшити або спотворити сенс подій і явищ, що висвітлюються [24, с. 13]. На нашу думку, така лексика теж належить до евфемізмів, позаяк замінює небажані для автора слова та висловлювання, має здебільшого нейтральну конотацію, відповідає основним цілям евфемізації – уникнути комунікативного конфлікту, приховати неприємні факти, відволікти від негативних процесів тощо.

Маніпулятивний вплив на читача також здійснюється за допомогою евфемізмів, які здебільшого виконують функцію пом'якшення, приховування та спотворення інформації, коли йдеться про політику держави, дії влади, порушення прав людини, різного роду дискримінацію тощо («*terminological inexactitude*», «*categorical inaccuracy*» замість «*fib*», «*fiction*»; «*borrow*» замість «*plagiarize*»; «*phony news*», «*fake news*», «*word games*» замість «*propaganda*»; «*correctional institution*» замість

«*jail*», «*prison*»). Наприклад: «Jeremy Corbyn has said there were “many, many, *inaccuracies*” in the BBC Panorama documentary about anti-Semitism in the party» (13.07.2019); «Yesterday Oliver Letwin accused Gordon Brown of engaging in “*terminological inexactitude*” over claims that ...» (01.10.2008); «The fighting at Lee *Correctional Institution*, which houses about 1,600 inmates including some of the most dangerous in the state (16.04.2018); TikTok algorithm directs users to *fake news* about Ukraine war, study says» (21.03.2022).

Заспокоїти громадську думку, приховати, замаскувати, згладити негативні соціально-економічні явища (інфляція, зниження доходів, збільшення податків, падіння ВВП, ріст цін, безробіття, звільнення з роботи), уникнути негативних емоцій у читача, осуду, паніки, критики влади тощо покликані евфемістичні висловлювання з більш нейтральними, менш експресивними конотаціями: «*economic downfall*», «*economic adjustment*» замість «*economic depression*», «*economic crisis*»; «*revenue enhancement*», «*closing loopholes*» замість «*tax increases*»; «*exchange rate adjustment*», «*currency adjustment*» замість «*devaluation*»; «*to adjust figures*» замість «*financial fraudulence*»; «*cash flow problem*» замість «*lack of funds*»; «*budget constrains*» замість «*limited funds*»; «*guest workers*» замість «*migrant workers*»; «*labour reserves*» замість «*unemployment*»; «*prime the pump*» замість «*to deliberately cause inflation*»; «*tax optimization*» замість «*tax evasion*»; «*released*» замість «*fired*»; «*downsizing*», «*rightsizing*», «*streamlining*» замість «*laying off*» тощо. Наприклад: «Threat of synchronised global *downturn* may recede by late 2022» (28.04.2022); «Risk of *recession* in Europe, US and China is rising by the day» (28.04.2022); «It is well known that properly planned and executed *revenue enhancement* projects can advance tax collections» (18.04.2013); «This could imply an even sharper *exchange rate adjustment* at some point in the future» (17.06.2001); «the fuming guardians of the euro sought to reallocate the burden of *currency adjustment* on the inert Asian currencies (22.02.2004); «*The exchange rate adjustment is necessary and overdue*» (25.06.2004); «Australia has become a ‘*guest worker state*’ exploiting temporary visa holders» (02.12.2021); «... *Cash flow problems* essentially mean that a business can't pay» (24.10.2012); «the government faces the same *budget constraints* as a household» (20.06.2021); «Australia Institute is funding the new advertising campaign declaring that tax cuts won't create jobs or *pump prime* the economy» (20.09.2020); «He said the economy was now likely to undergo a more permanent *economic adjustment*» (24.09.2020); «France would not continue to tolerate large companies' *tax optimisation* ...» (06.02.2014); «The ‘*downsizing*’ trend is an insult to young and poor renters» (30.01.2020); «The group, ... will undergo ... a “*rightsizing*” program which would see 750 jobs cut ...» (27.08.2019).

На основі аналізу текстів британських інтернет-видань доходимо висновку, що найбільш сильний маніпулятивний вплив мають евфемізми, які активно використовують у військовій сфері. Спеціально дібрані лексичні одиниці, наповнені особливою семантикою, не лише пом'якшують негативні асоціації, пов'язані з певними фактами, подіями, але й нерідко вводять в оману, допомагають створити фальшиву дійсність, цілеспрямовано впливати на громадську думку, керувати поведінкою реципієнта. Так, замість «*lethal weapons*» вживають «*lethal aid*»; замість «*bombing*» – «*surgical strike*», «*limited air strike*», «*air support*»; замість «*genocide*» – «*ethnic cleansing*»; замість

«to invade» – «to redraw borders»; замість «torture» – «forbidden techniques», «interrogation techniques»; замість «victims among civilian people» – «collateral damage», «collateral losses»; замість «kill» – «neutralize»; замість «murder» – «elimination»; замість «nuclear war» – «push-button war»; замість «terrorist» – «insurgent» тощо. Наприклад: «West to send ‘more lethal aid’ to Ukraine, UK defence secretary says» (31.03.2022); «Sixty killed in Russian airstrike on Ukraine school» (08.05.2022); «India's limited airstrikes across the “line of control” in Kashmir» (26.02.2019); «Myanmar’s treatment of its Muslim Rohingya minority appears to be a “textbook example” of ethnic cleansing» (11.09.2017); «More than half a million Rohingya Muslims have fled an army campaign in just a few weeks» (29.09.2017); «In seeking to redraw borders by force, Russia’s actions show» (21.02.2022); «A full board of inquiry into how the forbidden interrogation techniques came to be used in Iraq» (27.06.2007); «but unfortunately, they are sitting in the middle of the line of fire and they are collateral damage» (16.03.2022); «considers how man’s fear of “push-button” catastrophe influenced the dystopian imaginations» (02.10.2017); «Tuesday’s “surgical strikes” were the less risky option, compared with a lengthier cross-border ground operation» (26.02.2019); «particularly in Syria, where Damascus is dependent on Russian air support» (11.04.2022); «Mozambique: 180 workers trapped in hotel amid insurgent attack» (26.03.2021); «including expatriate workers, have been trapped inside a hotel in a northern Mozambique town under attack by insurgents for three days» (26.03.2021).

З певною маніпулятивною метою, бажанням приховати, завулювати негативні асоціації війну, розв’язану Росією проти України, нерідко називають «conflict», «operation», «campaign», «military actions», «crisis» тощо. Наприклад: «US warns Russia conflict with Ukraine would be ‘horrific’ as tensions simmer» (29.01.2022); «US claims Russia planning ‘false-flag’ operation to justify Ukraine invasion» (14.01.2022); «Ukraine crisis: the west must not prevaricate over imposing sanctions on Russia» (04.03.2014).

Для позначення війни чи військових дій використовують й іншу лексику з евфемістичними властивостями: «regime change», «the clashes», «ultimate defence», «the confrontation», «necessary means», «hostilities», «humanitarian intervention» тощо. Наприклад: «Dozens wounded in Israeli-Palestinian clashes at Jerusalem’s Al-Aqsa mosque» (22.04.2022); «More than 150 Palestinians injured in Jerusalem clash, say medics» (15.04.2022); «He said the North would continue to develop a «nuclear war deterrent» while preparing for a «long-standing confrontation» with the US» (24.03.2022); «Ethiopia: Tigray rebels agree ‘cessation of hostilities’ after government truce» (25.03.2022).

Висновки. Вищенаведене дає підстави стверджувати, що активне використання евфемізмів є невід’ємною рисою сучасних британських інтернет-видань, зумовлене передовсім позамовними чинниками, допомагає створити фальшиву дійсність, цілеспрямовано впливати на громадську думку, нерідко призводить до спотвореного розуміння фактів, подій, явищ, процесів. З метою маніпуляції найчастіше евфемізми використовують у політичній, економічній, військовій сферах. Найбільш поширені способи маніпуляції – заміна слова чи виразу з негативною конотацією на більш нейтральне чи з позитивним значенням; поєднання протилежних за змістом частин словосполучення та негативна префіксація (додавання префіксу з негативним значенням до іменника, прикметника, дієслова).

Перспективними напрямками подальших наукових пошуків є: особливості вживання евфемізмів у творах сучасних британських письменників, промовах політиків тощо; вивчення методів і прийомів маніпулятивного впливу евфемізмів на аудиторію розробниками соціальних інформаційних технологій (реклами, маркетингу, зв’язків з громадськістю тощо); укладання англо-українського та українсько-англійського словників евфемізмів.

Література:

1. Артющікіна Л.В. Семантический аспект эвфемистической лексики в современном английском языке : дис... канд. филол. наук / Людмила Владимировна Артющікіна. М., 2001. 135 с.
2. Бойко Т.В. Эвфемия и дисфемия в газетном тексте / Бойко Татьяна Владимировна: Автореф. дисс. канд. филол. наук. Санкт-Петербург, 2006. 25 с.
3. Манютіна О.І. Лексико-семантичні та функціональні особливості евфемізмів у сучасній англійській мові (на матеріалі бульварної жіночої прози ХХ – ХХІ ст.) : Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.04 / Манютіна Олена Іванівна ; Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці, 2008. 20 с.
4. Великорода В.Б. Семантичні та функціонально-прагматичні характеристики евфемізмів в англійській мові / Віра Богданівна Великорода : Автореф. дис... канд. філол. наук. Львів, 2008. 19 с.
5. Потапова Н.М. Эвфемизмы в языке и речи (на материале англоязычного делового дискурса) / Наталья Михайловна Потапова: Автореф. дисс. канд. филол. наук. М., 2008. 18 с.
6. Уварова Е.А. Системная семантика английского эвфемизма / Уварова Елена Александровна: Автореф. дисс. канд. филол. наук. М., 2012. 20 с.
7. Бабенко О.В., Бумар Ю.М. Функціонування евфемізмів в англomовному мас-медійному дискурсі / О.В. Бабенко, Ю.М. Бумар // Науковий журнал «Міжнародний філологічний часопис». 2017. С. 154 – 159.
8. Гнатківська Р. До проблеми дисфемії в сучасній англomовній пресі / Романа Гнатківська // Вісн. Львів. ун-ту. 2009. № 16. С. 14 – 22.
9. Корнелаєва С.В. Лінгвальні засоби утворення евфемізмів. / С.В. Корнелаєва // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2019. № 38. С. 97 – 99.
10. Сніховська І.К. Комунікативно-прагматичні особливості евфемізмів у англomовних ЗМІ / І.К. Сніховська // Information, Communication, Society (ICS–2017). 2017. С. 285 – 286.
11. Герус О.С. Особливості функціонування евфемізмів та сленгізмів у сучасному англomовному дискурсі / О.С. Герус, А.В.Кулик//ВченізапискиТаврійськогонаціональногоуніверситетуімені В.І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. 2018. Т. 29 (68). № 4. С. 31 – 36.
12. Коляда Е. Евфемизми як засіб маніпуляції у політичному дискурсі / Е. Коляда, А. Кондрук // Актуальні питання іноземної філології. 2015. № 2. С. 97 – 103.
13. Таценко Н.В. Семантичні та прагматичні аспекти евфемії у англomовному політичному дискурсі (на матеріалі промов Барака Обама) / Н.В. Таценко // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Серия «Филология. Социальные коммуникации». 2013. Том 26 (65). № 1. С. 164 – 168.
14. Естерман В. Відтворення евфемізмів в англomовному політичному дискурсі: перекладознавчий аспект / В. Естерман // [Електронний ресурс]: <https://www.academia.edu/24538780>.
15. Маковець М. Евфемизми на тему «Смерть» (на матеріалі української й англійської мов) / М. Маковець // Одеський національний університет імені І.І. Мечникова. 2020. № 11. С. 68 – 70.
16. Назаренко М.М. Структурно-семантичні особливості евфемізмів та способи їх перекладу з мови оригіналу / М.М. Назаренко //

- Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: «Філологія». 2018. Вип. 2 (70). С. 164 – 166.
17. Садовець О.В. Дисфемізми та евфемізми як лексичні засоби англомовних періодичних видань / О.В. Садовець // Актуальні проблеми філології та перекладознавства. 2018. Випуск 14. С. 182 – 189.
 18. Швечкова Ю. Особливості перекладу політичних евфемізмів з урахуванням гендерної належності (на матеріалі промов Девіда Камерона і Терези Мей) / Ю. Швечкова // Актуальні питання гуманітарних наук. 2020. Вип 30, том 3. С. 175 – 181.
 19. BurrIDGE K. Euphemism and Language Change: The Sixth and Seventh Ages / Kate BurrIDGE // Lexis: «Euphemism as a Word-Formation Process». 2012. № 7. P. 65 – 92.
 20. Morozova Ya.I. Euphemisms in English Internet News Discourse: Creating an Event Perspective / Ya.I. Morozova // Література та культура Полісся. Серія: Філологічні науки. 2018. Вип. 93. С. 234 – 244.
 21. Shemshurenko Oksana., Shafigullina Liliya Sh. Politically Correct Euphemisms in Mass Media (Based on American and Turkish Online Periodicals of the Beginning of the 21st Century) / Oksana V. Shemshurenko & Liliya Sh. Shafigullina // Journal of Sustainable Development. 2015. Vol. 8, No. 5. P. 128 – 135.
 22. Иванова О.Ф. Эвфемистическая лексика как отражение ценностей англоязычных культур [Текст]: дис...канд. филол. наук / Олимпиада Федоровна Иванова. М., 2004. 181 с.
 23. Москвин В.П. Эвфемизмы: системные связи, функции и способы образования // Вопросы языкознания. 2001. № 3. С. 58 – 69.
 24. Темирбаева Е.К. Эвфемизмы в языке политики и в художественной литературе // Слово в словаре и тексте / Под редакцией Ю.И. Суловой [Текст] / Ю.И. Сулова. М.: Изд-во МГУ, 1991. 198 с.

Vyshnivskiy R., Stupnytska H. English euphemisms as a means of manipulation (based on the British online newspaper The Guardian)

Summary. In the article on the basis of the British online newspaper The Guardian the peculiarities of the use of euphemisms as a means of manipulation are analysed.

It is established that the active use of euphemisms is due primarily to extralingual factors: the desire to attract the reader's attention; avoid communicative conflicts; disguise, hide unpleasant truths; distract attention from negative events, facts, phenomena, processes; editorial policy; the author's subjective opinion; attempts to thrust one's point of view on the reader, create a certain stylistic effect; as well as to soften negative associations; distort facts; mislead; create false reality; purposefully influence the public opinion; control the behaviour of the recipient etc.

It is emphasized that the manipulative effect in the use of euphemistic vocabulary is achieved due to the fact that 1) euphemisms hide the true essence of certain events or phenomena; 2) the reader is not always able to distinguish euphemisms from the context and comprehend them; 3) sometimes it is difficult to identify a euphemism and the vocabulary behind it; 4) not all readers are familiar with this linguistic phenomenon, and therefore they cannot understand the manipulative purpose of using euphemisms.

The most common ways of manipulation are singled out: replacement of a word or expression with a negative connotation by a more neutral or positive one; combination of opposite parts of the phrase; negative prefixation (adding a prefix with a negative meaning to a noun, adjective, verb).

The examples of euphemisms related to political («concerns», «challenges», «categorical inaccuracy», «fake news», «to lack openness», «to be less than candid», «to be economical with the truth», etc.), economic («negative economic growth», «negative contribution», «economically inactive», «exchange rate adjustment», «currency adjustment», «guest workers», «labour reserves», «tax optimization», «downsizing», etc.) and military («conflict», «operation», «campaign», «military actions», «the clashes», «hostilities», «lethal aid», «limited air strike», «air support», «forbidden techniques», «interrogation techniques», «to redraw borders», etc.) spheres are provided.

Key words: euphemisms, the English language, motives, factors, spheres of use of euphemisms, methods of manipulation, British online newspaper The Guardian.